

Anvisninger

Eksamen SPED4400 2. desember 2019

- Eksamensoppgavene vil bli presentert på norsk, men også på engelsk for modulene lesing og språk.
- Det estimeres (og anbefales) følgende vekting av de ulike modulene: 120 minutter for lesing (7 min. pr svar), 60 minutter for språk (10 min. pr svar) og 60 minutter for psykososiale (10 min. pr svar).
- Svarene skal være korte og presise. Ikke trekk inn andre momenter enn det som etterspørres.
- Besvar ALLE spørsmålene! Manglende svar får F og eksamener med flere svar på F får ikke bestå.
- Alle modulene må være godkjent for å få bestått på eksamen. Det betyr eksempelvis at selv om to av modulene vurderes som sterke, men en modul vurderes til F, blir den totale karakteren F.

Oppgave1

Oppgave 1.1

Lesing (30-120 ord pr svar)

Hva er likt mellom det å lære å snakke (muntlig språk) og det å lære å lese? Hva er ulikt? Nevn så mange likheter og ulikheter som mulig.

What is common between learning to speak (oral language) and learning to read? What is different? List as many commonalities and differences as possible.

2

Oppgave 1.2

Lesing (30-120 ord pr svar)

Beskriv enkeltordslesing med utgangspunkt i kognitiv informasjonsprosesserings teori, det vil si, hvilke prosesser tenker man er involvert i det å lese et enkelt ord? Du kan svare abstrakt eller med referanse til en spesifikk «computational model of reading».

Describe single word reading from a cognitive information processing point of view, that is, what kinds of processes are thought to be involved in reading a single word? You can answer in the abstract or with reference to a specific computational model.

3

Oppgave 1.3

Lesing (30-120 ord pr svar)

Hva er fonologisk bevissthet og hvordan utvikles det? Dersom det er ulike typer nivåer av fonologisk bevissthet, bør svarene dine ta hensyn til det.

What is phonological awareness and how is it acquired? If there are different types or levels of phonological awareness, adjust your answer to take that into account.

4

Oppgave 1.4

Lesing (30-120 ord pr svar)

Hvilke faktorer i førskolealder er tidlige prediktorer for leseutvikling? Lag liste over prediktorer for både nøyaktighet, flyt og forståelse.

What are the main pre-school predictors of early reading development? List specific predictors for each of word reading accuracy, fluency, and comprehension.

5

Oppgave 1.5

Lesing (30-120 ord pr svar)

Hva er «sight words» og hvordan læres disse?

What are sight words and how are they acquired?

6

Oppgave 1.6

Lesing (30-120 ord pr svar)

Hva er leseflyt og hva innbefatter det mer enn evnen til nøyaktig å avkode grafemer til fonemer?

What is reading fluency and what does it involve beyond the ability to accurately decode graphemes to phonemes?

7

Oppgave 1.7

Lesing (30-120 ord pr svar)

Hva er leksikalsk kvalitet og hvordan utvikles det? Hvorfor er det viktig for leseforståelse?

What is lexical quality, how is it acquired, and why is it important for reading comprehension?

8

Oppgave 1.8

Lesing (30-120 ord pr svar)

Forklar hva som bestemmer hvor godt en middels til avansert leser vil forstå en skriftlig tekst. Beskriv personlige egenskaper som for eksempel, evner og ferdigheter som bidrar til forståelse. (Spørsmålet angår ikke kognitive prosesser ved å lese heller ikke tekstegenskaper.)

Explain what determines how well an intermediate-to-advanced reader will understand written passages. Mention person-specific factors such as, for example, abilities and skills, which contribute to comprehension. (The question does *not* concern processes during the act of reading or properties of texts.)

9

Oppgave 1.9

Lesing (30-120 ord pr svar)

Beskriv hvordan øyet beveger seg når en god leser leser en tekst og hvordan dette støtter forståelse av den skriftlige informasjonen. (Spørsmålet angår ikke dårlige lesere heller ikke sammenligning mellom gode og dårlige lesere.)

Describe how the eyes move when a skilled reader reads and how this supports the reception of information about the printed words. (The question does *not* refer to poor readers or to comparisons between good and poor readers.)

10

Oppgave 1.10

Lesing (30-120 ord pr svar)

Beskriv Ehri's faser av å lære å lese ord. Bruk en til to setninger for å forklare det viktigste i hver fase.

Describe Ehri's phases of learning to read words, using one or two sentences to explain the most important aspect(s) of each one.

11

Oppgave 1.11

Lesing (30-120 ord pr svar)

Dersom vi administrerer en omfattende kartlegging på 7. trinn for en gutt med dysleksi (ingen andre generelle eller spesifikke vansker), hvilke oppgaver vil man forvente at gutten presterer godt på og på hvilke oppgaver kan man forvente et dårlig resultat? (svaret bør være på et generelt nivå og ikke knyttet til et spesielt kartleggingsverktøy).

If we administer a comprehensive assessment battery to a 7th-grade Norwegian boy with dyslexia (not any other specific or general difficulty), what kinds of tasks would we expect him to perform well on and what kinds of tasks would we expect him to perform

poorly on? (Answer about kinds of tasks in general, not with respect to specific assessment tests that actually exist in Norwegian)

12

Oppgave 1.12

Lesing (30-100 ord pr svar)

Hvilke faktorer bør tas i betraktning for å kunne stille en dysleksidiagnose? Hvilke faktorer er ikke relevante og bør ikke tas i betraktning når det gjelder diagnose?

What kinds of factors must be taken into account in order to decide if someone should be diagnosed with dyslexia? What factors are irrelevant and should **not** be considered for the diagnosis?

13

Oppgave 1.13

Lesing (30-120 ord pr svar)

Hvordan er individuelle forskjeller i språkomener som fonologi, morfologi, grammatikk, vokabular og verbal prosessering relatert til leseferdigheter og lesevansker?

How are individual differences in the following language domains related to reading skill and reading difficulties? Phonology, morphology, grammar, vocabulary, discourse processing.

14

Oppgave 1.14

Lesing (30-120 ord pr svar)

Gi en kort definisjon på dysleksi. Nevn om nødvendig inkluderings og ekskluderings faktorer.

Give a brief definition of dyslexia. Mention inclusive and exclusive factors if necessary.

15

Oppgave 1.15

Lesing (30-120 ord pr svar)

Hvordan lærer man ortografiske former av nye ord uten eksplisitt opplæring?

How are the orthographic forms of new words learned without explicit instruction?

16

Oppgave 1.16

Lesing (30-120 ord pr svar)

Hvilke prosesser er involvert i forståelse av tekst hos en kompetent leser? Nevn konsist hvilke operasjoner som fremkommer under lesing for å forstå teksten. Fokus er her bare på leseforståelse.

What are the processes involved in the comprehension of a passage by a skilled reader? Very succinctly list what kinds of operations are performed during reading with the purpose of understanding the text; focus exclusively on comprehension.

Oppgave17

Oppgave 1.17

Lesing (30-120 ord pr svar)

Hva er «the simple view of reading»? Hvordan kan den hjelpe oss til å forstå konsekvensene av ulike typer vansker i løpet av utviklingen av leseferdigheter fra begynnende til avanserte lesere?

What is the simple view of reading? How does it help us understand the impact of different kinds of difficulties during the development of reading skill from beginner to skilled reader?

18

Oppgave 2.1

Språk (50-200 ord pr svar)

Hvorfor trenger spesialpedagogen kunnskap om typisk språkutvikling?

19

Oppgave 2.2

Språk (50-200 ord pr svar)

Hvordan utvikler diskriminering av språklyder seg i barnets første leveår?

20

Oppgave 2.3

Språk (50-200 ord pr svar)

Hva menes med at det er individuelle forskjeller i barns språkutvikling? Gi et eksempel.

What is meant by "individual differences" in language? Give an example.

21

Oppgave 2.4

Språk (50-200 ord pr svar)

Hvordan kan språk både være stabilt og vise utvikling over tid?

How can language be both stable and also showing growth over time?

22

Oppgave 2.5

Språk (50-200 ord pr svar)

Hva er den største forskjellen mellom spesifikke språkvansker (SSV) og utviklingsmessige språkvansker (USV) slik det drøftes av CATALISE consortium? Hva var bevisene som støttet denne endringen?

What is the main difference between 'specific language impairment' and DLD, as discussed by the CATALISE consortium? What was the evidence that supported this change?

23

Oppgave 2.6

Språk (50-200 ord pr svar)

Er USV/DLD en språkforstyrrelse eller en læringsvanske? Drøft dette i forhold til kognitiv teori om USV/DLD.

Is DLD a disorder of language or a disorder of learning? Discuss in relationship to cognitive theories of DLD.

24

Oppgave 3.1

Psykososiale (50-200 ord pr svar)

Beskriv kort hva som menes med «tvingende samspill» (coercion)

25

Oppgave 3.2

Psykososiale (50-200 ord pr svar)

Velg en av utviklingsveiene til normovertredende atferd og beskriv hva som karakteriserer den.

26

Oppgave 3.3

Psykososiale (50-200 ord pr svar)

Gi noen eksempler på risikofaktorer ved skole for utvikling av normovertredende atferd (skole, lærere, elever).

27

Oppgave 3.4

Psykososiale (50-200 ord pr svar)

Forklar hva som kjennetegner indre motivasjon.

28

Oppgave 3.5

Psykososiale (50-200 ord pr svar)

Beskriv kort de viktigste kildene til indre motivasjon.

29

Oppgave 3.6

Psykososiale (50-200 ord pr svar)

Hva kjennetegner Motivet for å unngå nederlag (Mf) og på hvilken måte er det sentralt for individers læringsprosesser og prestasjoner?